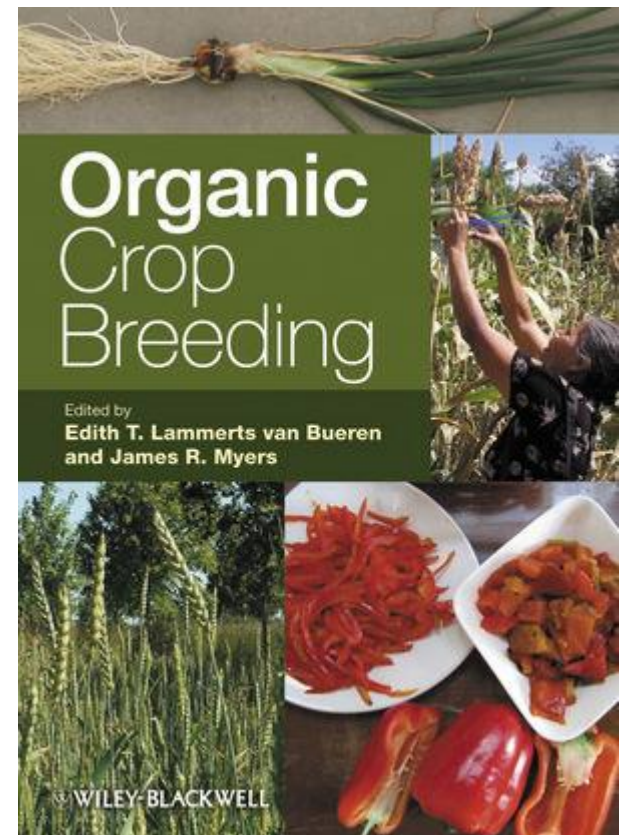

Udvikling og udbredelse af sorter til økologisk planteavl: Udfordringer og løsninger

Inklusiv samarbejder om
nichemarked- og gårdsorter

Udvikling af sorter til økologisk planteavl

- Ressourcekrævende udviklingsarbejde:
 - Ideudvikling
 - Udstyr, ekspertise
 - Tid

Min baggrund

- Planteavlslrådgiver i ØL 2008-2011
 - Udviklingsprojekter, bl.a. økologisk sortsudvikling
- Ph.d. projekt 2011-2015: Beskriver muligheder for at organisere 'økologisk sortsudvikling'
 - ØL udviklingsaktiviteter
 - Frøsamlerne: afprøvning og udbredelse af gamle danske bælgfrugter
 - 'De små melproducenter/møllerier' korn med særlige kvaliteter til konsum

Økologiske afprøvninger af vårbyg

- Planlægning, blive enige om udviklingsaktiviteter
- Komplekse sortsblandinger?
- Økologisk afprøvning
- Selektionskriterier?
- Afprøvning af tyske, økologiske sorter
- Planlægning...

Veludstyrede forædlere

Gård-/nichepopulationssorter: Landmanden som forædler

Per Grupe:

- Afprøvning af gamle danske kornsorter
- Melproducent
- Gårdmølleri
- Mål: sorter med gode bage- eller anden konsumkvalitet og robuste dyrkningsegenskaber

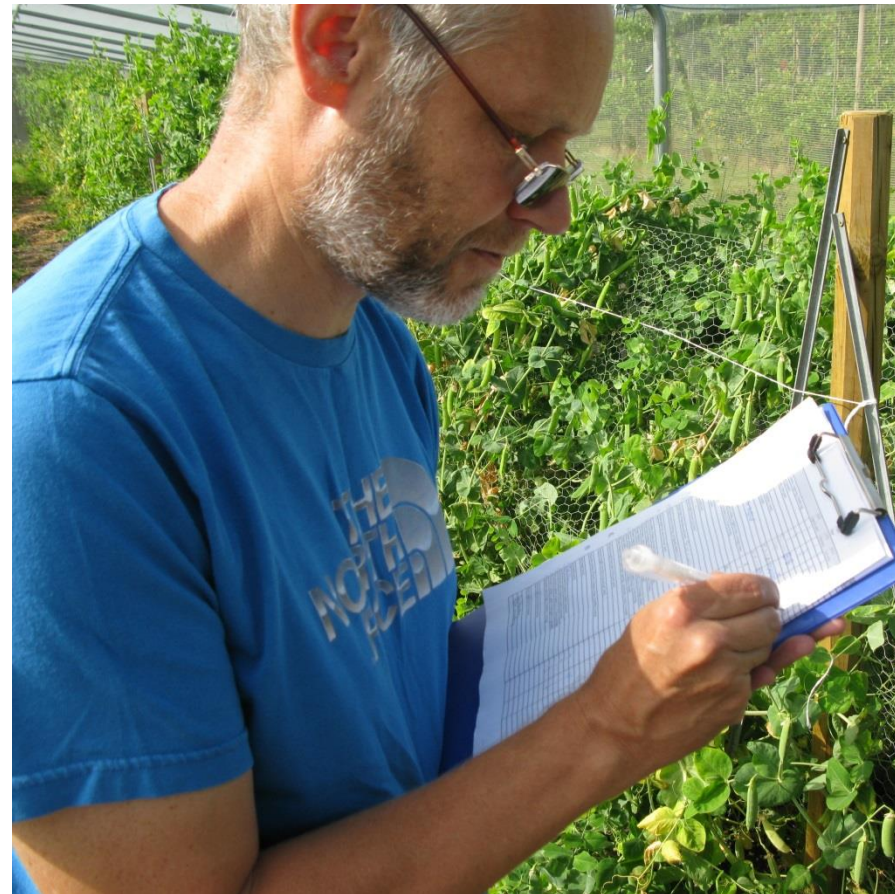

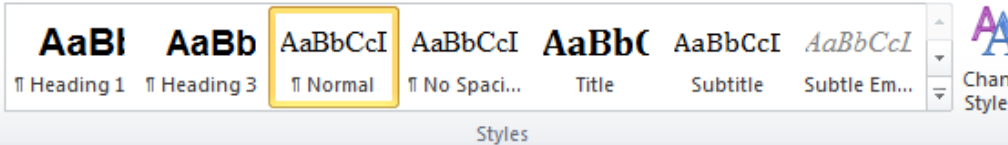
Landmanden som forædler

- Adgang til relevant plantemateriale
- Udstyr og 'know-how'
 - Afprøvningerne (Dyrkningsegenskaber, bageegenskaber)
 - Kvalitetssikring (Ukrudt, andre arter, udsædsbårne sygdomme)
 - Selektionsstrategier
 - Vedligehold og opformering
 - Markedsføring, salg og prisdannelse

Frøsamlernes arbejde med at afprøve og udbrede gamle danske bælgfrugter

- 28 populationssorter og gamle cultivarer
- Sortsbeskrivelser
- Dyrkningsegenskaber
- Kulinariske egenskaber

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

nr.	sort	info	Tilbyder frø	Tilbyder dyrke	frøregnskab
1	Amandas høje ært	Landrace, NGB20120 (donor Frøsamleme) Over 2 m høj	Mette Westergaard Nielsen (a) 125 frø Anne Moloney (a) 245 frø Ulla Vester 75 frø	Susana Nielsen 20 pl Prags have 1m2=30 pl Edith Agerbo 15 pl Søren Holm 30 frø Jynde vad Lyngby Frilandsmuseum Uidentificeret	25 frø 50 frø 20 frø 30 frø 50 frø 50 frø 50 frø rest 170 frø
2	Grams høje ært	Landrace, NGB20118 (donor Frøsamleme) ca. 2 m høj	Birte Stubsgaard (a) 200 frø Gitta Olesen (a) 100 frø Britta Andersen (a) 600 frø	Ingrid Nolde 30-40 pl (selv frø) Prags have 1m2=30 pl Søren Holm 30 frø Else Højbjerg 10m Jynde vad Uidentificeret	50 frø 50 frø 30 frø 200 frø 50 frø 50 frø rest 470 frø
3	Gyrithes ært	Landrace, NGB20122 (donor Frøsamleme) ca. 2½ m høj Høst 10-13 uger efter såning.	Ida Søer Johannessen (a) 664 frø Mette Westergaard Nielsen (fra Karen) (a) 100 frø Randi og Svend Sørensen (a) 250 gr Inge Dorthe Hansen (a) 80 frø Annette Bruhn Anderson 500 gr	Ida Søer Johannessen 200pl Inge Dorthe Hansen har selv frø Randi og Svend Sørensen 2m Celina Zetterstrøm Wilf 120 pl Prags have 1m2=30 pl AnneMarie Sørensen 20 pl Jynde vad Uidentificeret	250 frø 80 frø 60 frø 140 frø 50 frø 25 frø 50 frø 50 frø rest 139 stk+750g frø
4	Juttas høje ært	Landrace, NGB20127 (donor Frøsamleme) ca. 2 m høj	Else Rambow (a) 330 frø Ingrid Nolde 935 frø + 246 stk. (fra 2008) Molly Hougaard 100 g. = 4-500 frø (minus til egen avl og lidt til Elsa Krog)	Else Rambow Ingrid Nolde 30-40 pl Søren Holt 20 pl Prags have 1m2=30 pl Jynde vad Lyngby Frilandsmuseum Uidentificeret	? 50 frø 25 frø 50 frø 50 frø 50 frø

Dropbox er fuld
Din Dropbox er fuld og kan ikke opbevare flere filer her for at opgradere og få mere plads med det

Erfaringer og udfordringer

- Sortsbeskrivelser
- Opformering
- Udfordringer mht. at beskrive høsttidspunkt og sygdomsmodtagelighed
- Detaljerede sensoriske smagsprofiler vanskelige og mindre nødvendige
- Opmærksomhed (stor involvering af kokke, årlig madevent) og interesse
- Videregivelse af frø: GUDP projekt (Teknologisk Institut projektleder; Årstiderne, Svanholm, Knuthenlund, INCO deltager)

Opsamling på udfordringer for økologiske afprøvninger og øget diversitet

- Ideer (økologiske afprøvninger og populationsorter) passer dårligt ind i etableret model for sortsudvikling.
- Udviklingsarbejde og ressourcekrævende (udstyr, metoder, tidsdimension)
 - Finansiering fra private samt offentlige midler (fx Landbrugets fonde, GUDP, bevaring af plantegenetiske ressourcer, videnskuponer)
- Know-how: forsøgsplanlægning, kvalitetsanalyser
 - Interesserede planteforædlere og landmænd?
- Samarbejdsflader i arbejdet med at udvikle, opformere, vedligeholde og udbrede.

Mulige løsninger/næste skridt

- Økologisk forædlingsfond?
 - Schweiz: Brancheaftale vedr. brug af konventionel udsæd.
 - Produktionsfond: brancheaftale om indbetaling pr. kg såsæd eller ha?
- Brugsgenbank
- Økologisk frøalliance
 - Organisere og støtte landmænd, forædlere og virksomheder, der vil udvikle frø til økologisk planteavl